

מסכת סנהדרין פרק א'

5. ד, א-ב

אמר רבי יצחק בר יוסי אמר רבי יוחנן:
רבי, ורבי יהודה בן רועץ, ובית שמאי, ורבי שמעון, ורבי עקיבא,
כולהו סבירא להו: יש אם למקרא.

רבי - הא דאמרן.

ורבי יהודה בן רועץ:

דתניא:

"שאלו תלמידים את רבי יהודה בן רועץ:

אקרא אני "שבועים" (ויקרא יב, ה) יכול תהא יולדת נקבה טמאה שבועים?
אמר להו: טימא וטיהר בזכר, וטימא וטיהר בנקבה.

מה כשטיהר בזכר בנקבה כפלים, אף כשטימא בזכר בנקבה כפלים.
לאחר שייצאו יצא ומחזיר אחריהם,

אמר להו: אי אתם זקוקים לכך "שבועיים" קרינו,
ויש אם למקרא.

בית שמאי:

דתנין:

"בית שמאי אומרים:

כל הניתנין על מזבח החיצון, שנתנין במתנה אחת - כיפר.

שנאמר: "ודם ודוויף ישקר" (דברים יב, כז),
ובחטאת - שתי מתנות.

ובית הלל אומרים:

אף בחטאת, שנתנין במתנה אחת כיפר."

ואמר רב הונא:

מאי טעמא דבית שמאי?

"קרנות" "קרנות" "קרנות" (ויקרא ד, כה, ל, לד),
הרי כאן שש.

ארבע למצנה, ושתיים לעכב.

ובית הלל אומרים:

"קרנות", "קרנות" "קרנות" הרי כאן ארבע.

שלוש למצנה, ואחת לעכב.

ואימא כוליהו למצנה?

כפרה בכדי לא אשכחו.

רבי שמעון:

דתניא:

"שתיים כהלכתן, ושלישית אפילו טפח.

רבי שמעון אומר:

שלוש כהלכתן, ורביעית אפילו טפח."

במאי קמיפלגי?

רבנן סברי: יש אם למסורת.

ורבי שמעון סבר: יש אם למקרא.

רבנן סברי: יש אם למסורת,

"בַּסְּכוּת" "בַּסְּכוּת" "בַּסְּכוּת" (ויקרא כג, מב-מג) הרי כָּאן אַרְבַּע,
דל חד קרא לגופיה - פְּשוּ לְהוּ תִּלְת,
אֶתְאִי הִלְכְתָּא גְרַעְתָּא לְשִׁלְשִׁית וְאוֹקִימְתָּא אֶטְפַח.

ורבי שמעון סבר: **"בַּסְּכוּת" "בַּסְּכוּת" "בַּסְּכוּת"**, הרי כָּאן שְׁשׁ,
דל חד קרא לגופיה, פְּשוּ לְהוּ אַרְבַּע,
אֶתְאִי הִלְכְתָּא גְרַעְתָּא לְרַבִּיעִית וְאוֹקִימְתָּא אֶטְפַח.

רבי עקיבא:

דְתַנְיָא:

"רבי עקיבא אומר:

וּמַנִּין לְרַבִּיעִית דָּם שְׁיִצְאָה מִשְׁנֵי מַתִּים שְׁמַטְמָא בְּאֵהָל?

שְׁנַאמַר: "ועל כל נפשות מות לא יבא" (ויקרא, כא יא)

שְׁתֵּי נַפְשׁוֹת וְשִׁיעוֹר אֶחָד."

ורבנן?

"נפשות" כתיב.

מתקיף לה רב אחא בר יעקב:

מִי אִיכָּא דְלִית לֵיהּ יֵשׁ אִם לְמַקְרָא?!

וְהַתַּנְיָא:

"בְּזוֹלָב אָמוּ" (שמות כג, יט) יָכוֹל "בְּזוֹלָב"?

אָמַרְתָּ יֵשׁ אִם לְמַקְרָא?!

ד,ב

אֵלָּא,

דְּכוּלֵּי עֲלָמָא יֵשׁ אִם לְמַקְרָא.

ורבי ורבנן בהא קמיפלגי:

רבי סבר **"יְרִשִׁיעַן אֶלְהִים"** – אַחְרִינִי,

ורבנן סברי: **"יְרִשִׁיעַן"** - דְהַאִיד וְהַאי.

ורבי יהודה בן רועץ:

לֹא פְּלִיגִי רַבְּנָן עָלֵיהּ.

בית הלל:

דְתַנְיָא:

"וְכֹפֶר" "וְכֹפֶר" "וְכֹפֶר" (ויקרא ד, כו; ד, לא; ד, לה) – מִפְּנֵי חֲדָיִן.

וְחֵלָּא דִּין חוּזָא: נְאָמַר **"דְּבִיבִים"** (ויקרא ה, ט) לְמַטָּה,

וְנְאָמַר **"דְּבִיבִים"** (ויקרא ד) לְמַעְלָה.

מַזָּה **"דְּבִיבִים"** הָאֲמוּזִים לְמַטָּה שְׁנַתְּנִן בְּמַתְּנָה אַחַת – מִכִּיפֶר,

אִף **"דְּבִיבִים"** הָאֲמוּזִים לְמַעְלָה שְׁנַתְּנִן בְּמַתְּנָה אַחַת – כִּיפֶר.

אוּ כְּלָף לְדֶרֶךְ זֶה: נְאָמַר **"דְּבִיבִים"** בְּחוּץ וְנְאָמַר **"דְּבִיבִים"** בְּפְּנִים

מַזָּה **"דְּבִיבִים"** הָאֲמוּזִים בְּפְּנִים, חִיסֵר אַחַת מִמַּתְּנוֹת – לֹא עֲשָׂה וְלֹא כְּלוּם.

אִף **"דְּבִיבִים"** הָאֲמוּזִים בְּחוּץ חִיסֵר אַחַת מִמַּתְּנוֹת – לֹא עֲשָׂה כְּלוּם.

גְּרָאָה לְמִי דּוּמָחָה?

דְּגִין חוּץ מְחוּץ, וְאִין דְּגִין חוּץ מְפְּנִים.

אוּ כְּלָף לְדֶרֶךְ זֶה:

דְּגִין חֲטָאת, וְאַרְבַּע קֶרְנוֹת, מְחַטָּאת וְאַרְבַּע קֶרְנוֹת,

וְאֵל יוֹכִיחַ זֶה, שְׂאִין חֲטָאת וְאַרְבַּע קֶרְנוֹת?

תְּלַמוּד לְזֹמַר: **"וְכֹפֶר" "וְכֹפֶר" "וְכֹפֶר"** מִפְּנֵי חֲדָיִן.

"כיפור" – אף על פי שלא נתן אלא שלשה,
"כיפור" – אף על פי שלא נתן אלא שתיים,
"כיפור" – אף על פי שלא נתן אלא אחת.

ורבי שמעון ורבנן :

בהא פליגי :

רבי שמעון סבר : סכבא לא בעי קרא.

ורבנן סברי : סכבא בעי קרא.

ורבי עקיבא ורבנן :

בהא פליגי :

רבי עקיבא סבר : **"נפשית"** תרתני משמע.

ורבנן סברי : **"נפשית"** דעלמא משמע.

ודכולי עלמא יש אם למקרא! :

והתנא :

"לְטוֹטְפוֹת" (שמות יג, טז), **"לְטוֹטְפוֹת"** (דברים ו, ח), **"לְטוֹטְפוֹת"** (דברים יא, ח),

הרי באן ארבע,

דברי רבי ישמעאל.

רבי עקיבא אומר :

אינו צריך, **"טט"** בפתפי – שתיים, **"פת"** באפריקי – שתיים.

אלא לעולם פליגי.

וקני מילי כי פליגי : היכא דשני קרא ממסורת

אבל האי **"זולב"** ו**"זולב"** דכי הדדי נינהו יש אם למקרא.

וקרי **"יראה"** **"יראה"** דכי הדדי נינהו ופליגי.

דתנא :

"יזחנן בן דחבאי אומר משום רבי יחזקח בן תימא :

הסומא באחת מעיניו פטור מן היראה,

שנאמר : **"יראה"** **"יראה"** – כדרך שבא לראות כך בא לראות."

מה לראות בשתי עיניו, אף לראות בשתי עיניו!

אלא אמר רב אחא בריה דרב איקא :

אמר קרא : **"לא תבשל גדי"** (שמות כג, יט),

דרך בישול אסרה תורה.